

OPETUSMATERIAALI

WARU J. R. R. TOLKIEN
II SORMUSTEN
HERRASTA™

TAMPERE-TALO

TAMPEREEN
TEATTERI

TAMPERE
FILHARMONIA

J.R.R. Tolkien – Kersti Juva – Sami Keski-Vähälä

Taru Sormusten herrasta™

Ensi-ilta 23.8.2024 Tampere-talon Isossa salissa

Opetusmateriaalin valmistus:

Jenni Hurme	Kalevan lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Eeva Nieminen	Kalevan lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Terhi Lintunen	Kalevan lukio, äidinkieli ja kirjallisuus
Hilpi Luukkonen	Sammon keskuslukio, englanti
Paula Jalo	Nokian lukio, äidinkieli ja kirjallisuus, historia, teatteri-ilmaisu
Eeva Humalamäki	Linnainmaan koulu, äidinkieli ja kirjallisuus, ilmaisutaito
Sanna Tervakoski	Linnainmaan koulu, fysiikka ja kemia
Virpi Matala	Tampereen kansainvälinen koulu, suomi vieraana kielenä
Sari Vuokko	Nokianvirran koulu, englanti ja ruotsi
Teija Kanerva	Tampereen Lyseon lukio, äidinkieli ja kirjallisuus

Toimitus: Neili Koivuniemi, Tampereen Teatteri

Kuvat: Saara Salmi

Mihin tarkoitukseen materiaali on tehty?

Opetusmateriaalin tavoitteena on syventää esityksen katsomiskokemusta ja herättää ajatuksia ja keskustelua teatterielämyksestä. Tehtäviä voi käyttää ennen ja jälkeen teatteriesityksen. Materiaali soveltuu esimerkiksi yläkoulun, ammattiopiston ja lukion opiskelijoille. Aineistoa voi soveltaa tehtäessä opintoihin opintosuorituksia.

Miten materiaalia käytetään?

Voitte vapaasti valita teitä kiinnostavat alueet ja käsitellä niitä joko ohjeen mukaan tai haluamallanne tavalla: pari- ja ryhmätöinä, keskusteluina, kirjallisina tehtävinä tai draamatehtävinä.

Voitte tutustua myös muiden näytelmien materiaaleihin sekä teatterietikettiin. Opetusmateriaaleissa on myös erilaisiin tilanteisiin sopivia draamatehtäviä sekä materiaalia teatteriesityksistä yleensä. <https://tampereenteatteri.fi/opettajille/>

Perustuu J. R. R. Tolkienin teokseen The Lord of the Rings™, jonka oikeudet on lisensoinut Middle-earth Enterprises. Teoksen esitysoikeuksia valvoo Nordic Drama Corner.

The Lord of the Rings™ and the characters, items, events, and places therein are trademarks of Middle-earth Enterprises, LLC used under license by Tampere Theatre and Tampere Hall. All rights reserved. Represented by Nordic Drama Corner.

Antoisaa teatterielämystä!

SISÄLLYSLUETTELO

ETKOT LYHYESTI

1. Tutustu esityksen maailmaan -PowerPoint.....	4
2. Kulissien takana -videot.....	4
3. Teatterietiketti-visa.....	5

ETKOT: PEREHDY LISÄÄ

4. Tarkkailutehtäviä.....	6
5. Englanninkielisiä sanastotehtäviä.....	7

JATKOT LYHYESTI

6. MieliPIDemittari.....	8
7. Sisältökysymyksiä näytelmästä -Kahoot-visa.....	8

JATKOT: SUKELLA SYVEMMÄLLE

8. Tarkkailutehtävien purku.....	9
9. Hahmoja näytelmästä -yhdistelytehtävä.....	9
10. Fantasiaa.....	10
11. Pohdintaa.....	11

TEHTÄVIÄ ERITYISESTI LUKIOLAISILLE

12. Draama- ja ilmaisutehtäviä.....	12
13. Analyysitehtäviä ja luovan kirjoittamisen harjoituksia.....	13
14. Englanninkielisiä tehtäviä.....	14

ETKOT LYHYESTI

1. Tutustu esityksen maailmaan – PowerPoint

PowerPointissa käydään läpi esitykseen ja sen taustaan liittyviä asioita. Sisältää pieniä keskustelutehtäviä. Pääset PowerPoint-esitykseen [tästä](#).

2. Kulissien takana -videot

Ennen (tai jälkeen) vierailua voitte tutustua lyhyisiin videoihin, joilla esityksen näyttelijät ja suunnittelijat kertovat valmistautumisestaan ja ajatuksistaan suurtuotannon äärellä. Videot on toteutettu yhteistyössä Tampereen kaupunginkirjaston kanssa. Videoihin pääset [tästä](#).

3. Teatterietiketti-visa

1. Taru Sormusten herrasta -esityksen lipun arvo on
 - a) 10-39 €
 - b) 40-59 €
 - c) 59-89 €

2. Saapuessasi Tampere-talon esitykseen
 - a) pidä päällysvaatteet esityksen ajan päälläsi katsomossa.
 - b) jätä päällysvaatteesi pääaulan naulakoihin
 - c) laita päällysvaatteesi reppuun ja jätä reppu vahtimestareille käytävälle.

3. Katsomossa
 - a) voit valita haluamasi paikan itse.
 - b) vahtimestarit ohjaavat sinut paikalle, jolla voit istua esityksen ajan.
 - c) kaikki istuvat lipussa lukevalle numeroidulle paikalle, mutta vahtimestari voi auttaa sinua löytämään oikean paikan.

4. Esityksen aikana
 - a) voit nauttia tuomiasi karkkeja, popcornia ja virvoitusjuomia.
 - b) voit nauttia teatterin kahviosta ostamiasi herkuja ja juomia.
 - c) et voi syödä tai juoda mitään, mutta väliajalla voit ostaa ja nauttia herkuja kahviossa.

5. Jos sinulla on tärkeää asiaa kaverillesi esityksen aikana,
 - a) esitys keskeytetään, jotta voit kertoa tärkeän asiasi rauhassa.
 - b) sinun on odotettava väliaikaan tai esityksen päättymiseen saakka, jotta voit kertoa asiasi.
 - c) voit kuiskata asiasi tai lähettää hänelle viestin.

6. Esityksessä ei voi käyttää puhelinta,
 - a) koska puhelimen käyttö häiritsee esiintyjä, muita katsojia ja myös mahdollisesti tekniikkaa.
 - b) Tampere-talossa saa käyttää vain maksullista lankapuhelinta.
 - c) Tampere-talossa ei ole kenttää.

7. Jos jonkun puhe tai muu toiminta häiritsee esitystä,
 - a) esitys jatkuu tavalliseen tapaan.
 - b) vahtimestarit vievät häiritsijän tai häiritsijät varoituksen jälkeen aulaan odottamaan esityksen loppua.
 - c) näyttelijät puhuvat kovempaa, jotta kaikki kuulisivat esityksen.

8. Kotimatalle
 - a) voin lähteä hieman ennen näytelmän päättymistä katsomosta, jotta ehdin bussiin.
 - b) istuskelen rauhassa katsomossa niin kauan kuin haluan ja lähden, kun siltä tuntuu.
 - c) lähden aplodien jälkeen muun yleisön mukana.

Oikeat vastaukset: 1.c, 2.b, 3.c, 4.c, 5.b, 6.a, 7.b ja 8.c.

4. Tarkkailutehtäviä

Jaetaan tarkkailutehtävät ennen esitystä (pareittain tai jokaiselle oma). Tehtävät käydään läpi esityksen jälkeen.

Katsele Tampere-taloa ulkoa ja sisältä. Millaisia tiloja ja palveluita siellä on? Millaisia tapahtumia siellä järjestetään?

Keitä kulttuurialan ammattilaisia kohtaat käynnin aikana? Ketkä jäävät kulissien taakse?

Katsele Isoa salia. Arvioi, kuinka paljon yleisöä katsomoon mahtuu. Mitä tekniikkaa huomaat?

Miten esitys on lavastettu? Miten lavastus muuttuu esityksen aikana. Onko lavastus mielestäsi onnistunut?

Mitä rekvisiittaa esityksessä on? Mitkä esineet ovat juonen kannalta tärkeimpiä?

Millainen puvustus esityksessä on? Onko puvustus mielestäsi onnistunut? Anna esimerkkejä hahmojen puvustuksesta.

Miten valoja käytetään hyväksi esityksen kerronnassa? Onko esityksen valaistus mielestäsi onnistunut?

Millaista esityksen musiikki on? Miten se vaikuttaa katsojan kokemukseen?

Kuinka monta näyttelijää ja roolihahmoa erotat? Kuka hahmoista on mieleenpainuvin ja miksi?

Mainitse kohtia, joissa on mukana sirkustaiteilijoita. Mikä niistä oli vaikuttavin?

Mitä eroja huomaat eri hahmojen puhetyylissä? Millaisen vaikutelman puhetapa antaa hahmoista?

Millaisia tunteita näytelmä herättää (esim. iloa/surua/vihaa/hämmästystä/pelkoa/ärsytystä)? Missä kohdissa?

Löydätkö esityksestä huumoria? Onko jokin hahmo, kohtaus tai repliikki koominen?

Mistä seikoista huomaa, että näytelmän tarina sijoittuu fantasiamaailmaan?

Mitä yhteistä sinulla ja tarinan päähenkilöllä on?

Mikä kohtaus jää parhaiten mieleesi? Miksi juuri se?

Miten teatteriesityksen seuraaminen eroaa elokuvan katsomisesta?

Mikä teatteri-käynnillä yllätti sinut?

5. Englanninkielisiä sanastotehtäviä

Opettaja voi laittaa oppilaat tekemään näitä tehtäviä itsenäisesti tai teettää opettajajohtoisesti live-toiminnolla.

1. Teatterisanastoa voi harjoitella englanniksi

Quizlet-tehtävillä linkistä:

<https://quizlet.com/fi/303790378/teatterisanastoa-flash-cards/?i=a5uto&x=1jqt>

tai löydät tehtävät myös Quizleteistä tekijän mukaan: Sarimar teatterisanastoa

Blooket-tehtäviin linkki tässä:

<https://dashboard.blooket.com/set/668d1946872b7986f3002c41>

tai löydät tehtävät myös Blooketista tekijän mukaan: Sarimar Tampereen Teatteri - teatterisanastoa

2. Adjektiiveja joilla kuvailla näytelmän hahmoja, voit harjoitella englanniksi

Quizlet-tehtävillä linkistä:

<https://quizlet.com/fi/303792220/tampereen-teatteri-adjektiiveja-flash-cards/?i=a5uto&x=1jqt>

tai löydät tehtävän Quizleteistä tekijän mukaan: Sarimar Tampereen teatteri, adjektiiveja

Blooket-tehtäviin adjektiiveista linkki tässä:

<https://dashboard.blooket.com/set/668fa4b1eb8513f5ed4c9e3d>

tai löydät tehtävät myös Blooketista tekijän mukaan. Sarimar Tampereen Teatteri, adjektiiveja

JATKOT LYHYESTI

6. Mielipidemittari

Opettaja esittää väittämiä kulttuurilaitoksissa käymisestä ja nähdystä esityksestä. Oppilaat osoittavat mielipiteensä kääntymällä oikeaan (täysin samaa mieltä) tai vasempaan (täysin eri mieltä) tai jäämällä paikoilleen (ei samaa eikä eri mieltä). Opettaja voi kysyä myös perusteluja.

Väittämät:

Esitys oli kiinnostava alusta loppuun asti.

Juonessa oli vaikea pysyä mukana.

Tarina oli minulle etukäteen tuttu.

Näyttelijät sopivat hyvin rooleihinsa.

Tarinan loppu oli onnellinen.

Jäin miettimään esitystä, kun lähdin Tampere-talosta.

Esitys yllätti minut.

Menisin mielelläni katsomaan jotakin esitystä toistekin.

Nuorten pitäisi käydä enemmän katsomassa teatteriesityksiä.

7. Sisältökysymyksiä näytelmästä – Kahoot-visa

Sisältökysymyksiä näytelmästä -Kahoot-visaan pääset [tästä](#) tai voit myös löytää sen Kahooteista nimellä Sarimar: Tampereen Teatteri Taru Sormusten herrasta.

JATKOT: SUKELLA SYVEMMÄLLE

8. Tarkkailutehtävien purku

Käydään läpi etukäteen jaetut tarkkailutehtävät. Keskustellaan havainnoista myös yhteisesti.

9. Hahmoja näytelmästä – yhdistelytehtävä

Yhdistä Taru sormusten herrasta -hahmot sopiviin kuvauksiin laittamalla oikea kirjain viivalle kuvauksen viereen

a) Frodo	_____	Puutarhuri, Frodon uskollinen ystävä
b) Bilbo	_____	Vanha, viisas velho
c) Sam	_____	Muinainen hirviö
d) Gandalf	_____	Puiden paimenet, auttavat tuhoamaan Rautapihan
e) Klonkku	_____	Haltia, joka on mukana matkalla
f) Pippin ja Merri	_____	Kääpiö, joka on mukana matkalla
g) Sauron	_____	Hobitit, jotka ovat mukana matkalla
h) Gimli	_____	Pääpahis, Musta ruhtinas
i) Isildur	_____	Kuningatar, Valtiatar
j) Legolas	_____	Konkari. Isildurin jälkeläinen ja Isildurin miekan omistaja
k) Aragorn	_____	Bilbon veljenpoika, Reppuli Konnusta
l) Boromir	_____	On pitänyt sormusta vuosia, jättää sen Frodolle
m) Galadriel	_____	On joskus ottanut sormuksen (ja sormen) Sauronilta
n) Entit	_____	Puolituiset toiselta nimeltään
o) Saruman	_____	Yritti suostutella Frodon tuomaan sormuksen Miras Tirithiin
p) Balrog	_____	Oikealta nimeltään Smeagol, kidutetaan Mordorissa
q) Hobitit	_____	Velho, joka on solminut liiton Sauronin kanssa

Oikeat vastaukset: c) Sam, d) Gandalf, r) Balrog, o) Entit, j) Legolas, h) Gimli, f) Pippin ja Merri, g) Sauron, m) Galadriel, k) Aragorn, a) Frodo, b) Bilbo, i) Isildur, s) Hobitit, l) Boromir, e) Klonkku, q) Saruman

10. Fantasiaa

1. Kootkaa fantasiagenrelle tyypillisiä piirteitä (hahmot, miljööt, juonenkäänteet, aiheet ja teemat, sanasto) esim. ajatuskartaksi. Voitte hyödyntää omia tietojanne, äidinkielen oppikirjaa tai nettilähteitä.
2. Eritelkää näkemänne esityksen fantasiapiirteitä:
 - a. Mikä on Taru sormusten herrasta -tarinan aihe eli mistä se kertoo?
 - b. Millaisia fantasiahahmoja esityksessä oli? Ketkä edustivat hyvää ja ketkä paha? Oliko joku hahmoista sekä hyvä että paha?
 - c. Millainen fantasiamaailma tarinassa oli? Mitä paikannimiä muistatte?
 - d. Mitkä esineet tai asiat olivat fantasiagenrelle tyypillisiä ja mikä merkitys niillä oli juonen kannalta?
 - e. Mainitkaa tapahtumia, jotka ovat tyypillisiä fantasiagenrelle.
 - f. Mikä voisi olla tarinan teema? Pohtikaa, millä tavoin fantasiatarinan seikkailu voisi yhdistyä tosielämään (ohessa ehdotuksia).
 - Nuori päähenkilö lähtee turvallisesta kodista suorittamaan tärkeää tehtävää.
 - Ystävyys on tärkeä kannatteleva voima.
 - On oltava rohkea, jotta voi saavuttaa päämääränsä.
 - Hankalissa tilanteissa on otettava apua vastaan ja sitä voi saada yllättäviltä tahoilta.
 - Paha vastaan on taisteltava, ja se vaatii yhteistyötä.
 - Erilaiset ja eri taustoista tulevat ihmiset voivat ystäväystyä ja elää sovussa keskenään, kun he tutustuvat toisiinsa.
 - Ihminen voi suhtautua johonkin asiaan pakkomielleisesti niin, että elää sen vankina.
 - Aina on toivoa.

11. Pohdintaa

Mitä ajankohtaista tai omakohtaista tarinasta löydät?

Miten tarinan teemat voisivat liittyä todellisuuteen tai miten ne eroavat todellisuudesta?

A. Hyvän ja pahan taistelu

- Ovatko hyvät aina viisaita, kauniita ja rohkeita ja pahat taas tyhmiä, rumia ja pelkureita?
- Ovatko ihmiset tai heidän tekonsa selkeästi hyviä tai pahoja?
- Onko helppoa jakaa ihmiset hyviin ja pahoihin?
- Mikä tekee ihmisestä pahan tai mikä saa hänet tekemään pahoja asioita?

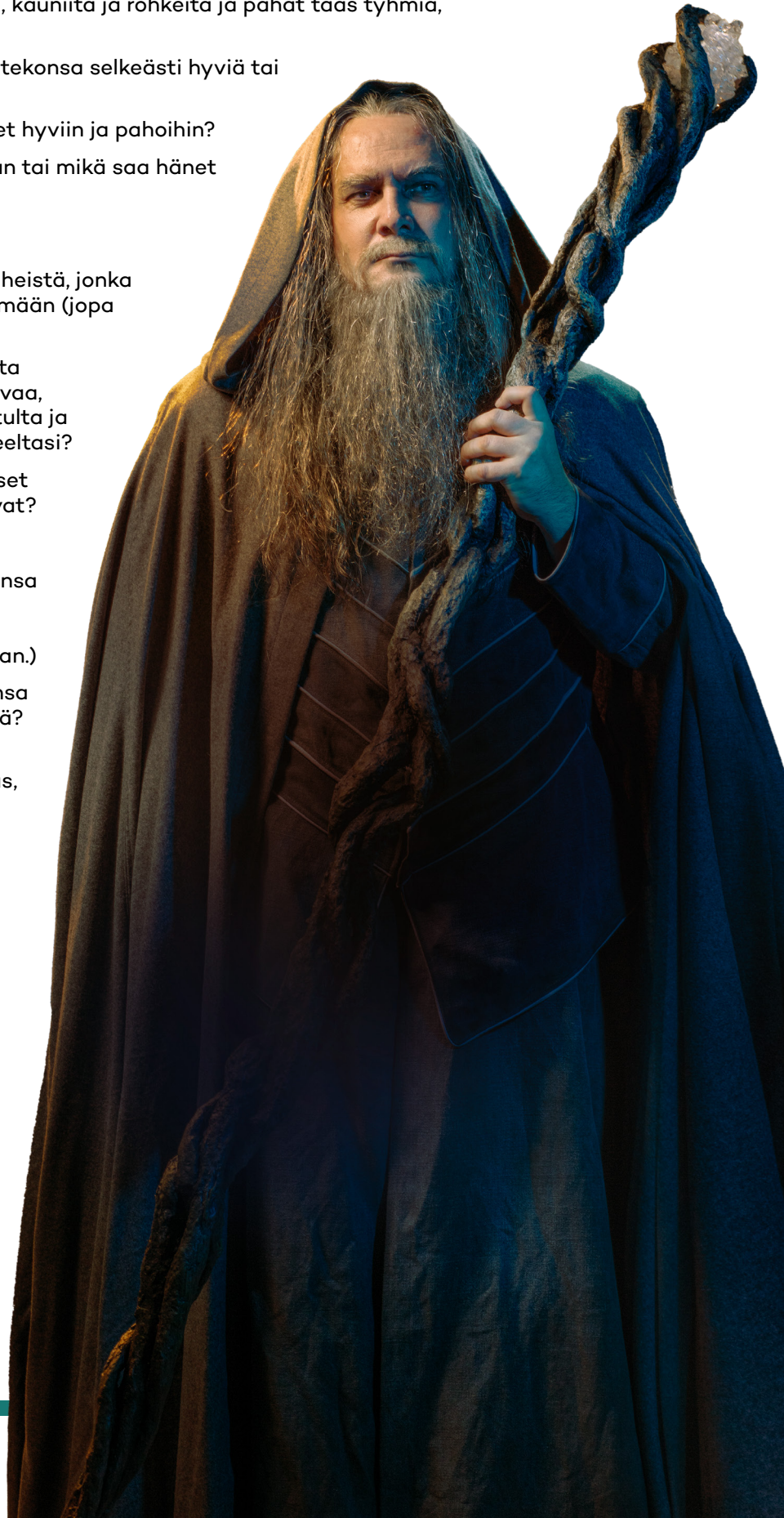
B. Ystävyys ja rohkeus

- Onko sinulla ystävää tai läheistä, jonka mukaan olisit valmis lähtemään (jopa vaaralliseen) seikkailuun?
- Kenen/minkä asian puolesta olisit valmis näkemään vaivaa, irrottautumaan omalta tutulta ja turvalliselta mukavuusalueeltasi?
- Minkä asian puolesta ihmiset nykymaailmassa liittoutuvat?

C. Sormus

(Sormus kietoo kantajansa pauloihinsa ja saa Frodonkin käyttäytymään vihamielisesti ja lopulta hän ei kykene sitä tuhoamaan.)

- Mikä kietoo sinut pauloihinsa niin, ettet voi olla ilman sitä?
- Voisiko kännykkä olla nykymaailman valtasormus, joka pitää haltijansa otteessaan?

12. Draama- ja ilmaisutehtäviä

Oletuksena on, että ryhmä on tutustunut Taru sormusten herrasta –tarinaan joko romaanin tai näytelmäversion muodossa. Ennen tehtäviin siirtymistä on hyvä keskustella ohjaajan johdolla tai pienryhmissä tarinan pääkohdista: henkilöistä, juonesta, teemasta jne.

Tehtävät on järjestelty niin, että alussa ovat mahdollisimman matalan kynnyksen harjoitukset.

- 1. Väiteharjoitus:** Opiskelijat keksivät teoksesta väitteitä. Väitteet voivat olla mielipiteitä tarinasta, henkilöihahmoista jne. Väitteet kirjoitetaan paperilapuille, joita nostetaan yksi kerrallaan ja luetaan ääneen. Muodostetaan mielipidejana, jossa toisessa laidassa esimerkiksi KYLLÄ ja toisessa EI. Opiskelijat valitsevat paikkansa janalla. Yhteistä keskustelua joko ohjaajan johdolla tai esimerkiksi parin kanssa.
- 2. Patsasharjoitus:** Opiskelijat jaetaan pienryhmiin ohjaajan valitsemalla tavalla. Opiskelijat palaavat tarinaan ja valitsevat mielestään vaikuttavimmat/tärkeimmät kohtaukset ja esittävät ne patsaina. Ohjaajan kannattaa varmistaa, että opiskelijat malttavat pysyä patsaina tarpeeksi kauan, jotta yleisöllä on aikaa tutkia valittua kohtausta. Keskustellaan yhdessä kohtauksista.
- 3. Oman lavasteen suunnittelu:** Opiskelijoita pyydetään piirtämään tai kirjoittamaan vaihtoehtoiset lavasteet johonkin näkemäänsä kohtaukseen. Tuotoksia tutkimalla keskustellaan samalla siitä, miten lavasteet vaikuttavat kohtauksen tunnelmaan ja tarinan kerrontaan.
- 4. Kuuma tuoli:** Opiskelijat jaetaan pienryhmiin ohjaajan valitsemalla tavalla. Jaetaan jokaiselle ryhmälle esimerkiksi paperilapuilla tarinan yhden henkilön nimi (Frodo, Gandalf, Klonkku, Sam, Saruman...). Ryhmä keskustelee henkilöstä hetken aikaa, minkä jälkeen ryhmät valitsevat keskuudestaan yhden vapaaehtoisen. Vapaaehtoiset siirtyvät paneelikeskustelumudostelmaan tilan etuosaan, jossa he vastaavat nimikkoroolissaan yleisön tekemiin kysymyksiin. Kysymykset voivat koskea henkilön taustoja, tarinan tapahtumia, henkilöiden pelkoja, unelmia, ihmissuhteita jne. Ohjaaja voi madaltaa kynnystä osallistumalla myös itse kuumaan tuoliin yhtenä henkilönä.
- 5. Sisäinen monologi:** Opiskelijat miettivät yksin tai pienryhmässä jonkun hahmon ajatuksia ja kirjoittavat niistä esitettävän monologin. Ohjaa opiskelijoita valitsemaan jokin juonen kannalta kriittinen kohtaus. Hyviä hahmoja tähän tehtävään ovat esimerkiksi Frodo ja Klonkku.
- 6. Kadonnut kohtaus:** Pyydetään opiskelijoita suunnittelemaan kohtaus, jota näytelmässä ei ole mutta voisi olla.
- 7. Teemallinen improvisaatio:** Annetaan opiskelijoille teema, kuten valta, ystävyys tai uhrautuminen, ja pyydä heitä improvisoimaan lyhyt kohtaus, joka liittyy kyseiseen teemaan. Tämän avulla opiskelijat voivat pohtia, miten nämä teemat ilmenevät tarinassa ja miten niitä voisi tuoda esille eri tavoin.
- 8. Improvisaatio:** Jaetaan opiskelijat pienryhmiin (3–6 henkilöä). Ryhmät muistelevat tarinasta olennaisimmat/mielenkiintoisimmat kohtaukset ja valitsevat näistä esimerkiksi yksi tai kaksi. Kohtaukset esitetään improvisoiden muille.
- 9. Improvisaatio 2:** Opiskelijat valitsevat mielestään tarinan olennaisimmat kohtaukset ja improvisoivat ne muille. Tässä harjoituksessa yleisö voi vaikuttaa kohtauksiin kesken niiden esityksen: esityksen voi keskeyttää esimerkiksi nostamalla käden ja tarjoamalla kohtaukseen vaihtoehtoisen tavan toimia. Yleisöstä vapaaehtoiset ja halukkaat voivat myös itse tulla mukaan kohtaukseen jonakin henkilöihahmona tai peräti uutena, tarinan ulkopuolisena henkilönä.

Vaihtoehtoinen juoni / lopetus: Pienryhmät suunnittelevat, miten tarina jatkuisi esimerkiksi Samin tai Frodon näkökulmasta, ja esittävät jatkon improvisoiden. Jos aikaa on käytettävissä runsaasti, voidaan jatkoa harjoitella etukäteenkin. Vaihtoehtoisesti ryhmät voivat muuttaa tarinan sisäisiä henkilösuhteita, tapahtumia, henkilöitä ja suunnitella vaihtoehtoiset käännteet tarinaan.

13. Analyysitehtäviä ja luovan kirjoittamisen harjoituksia

Analyysitehtäviä

1. Analysoi valitsemaasi hahmoa

- Valitse yksi keskeisistä henkilöistä (esimerkiksi Frodo, Sam, Gandalf tai Aragorn).
- Analysoi hahmoa seuraavien apukysymysten avulla:
 - Miten kuvailisit hahmoa?
 - Mikä merkitys hänellä on juonen kannalta?
 - Millaisia valintoja hahmo tekee, ja miten valinnat muokkaavat häntä ja hänen kohtaloaan?
 - Millaisia heikkouksia hänessä ilmenee?
 - Miten hän muuttuu tarinan edetessä?
- Havainnollista huomioitasi näytelmän kohtausten tai dialogien avulla.

2. Analysoi henkilöiden välisiä suhteita

- Analysoi kahden valitsemasi hahmon (esimerkiksi Frodo ja Sam tai Legolas ja Gimli) välistä suhdetta seuraavien apukysymysten avulla:
 - Miten kuvailisit henkilöiden välistä suhdetta?
 - Miten suhde muuttuu tarinan aikana?
 - Millaisia konflikteja henkilöiden välillä on?
 - Mikä suhteen merkitys on koko tarinan kannalta?
- Havainnollista huomioitasi näytelmän kohtausten tai dialogien avulla.

3. Tarkastele näytelmän teemoja

- Valitse yksi seuraavista näytelmän teemoista: ystävyys, rohkeus, vallanjano tai toivo.
- Analysoi, miten valitsemasi teema ilmenee näytelmässä.
- Käytä esimerkkejä teoksesta havainnollistaaksesi näkemyksiäsi.

4. Erittele hyvän ja pahan ilmenemistä tarinassa

- Kirjoita teksti, jossa tarkastelet hyvän ja pahan ilmenemistä tarinassa seuraavien apukysymysten avulla:
 - Millaisina pahat kuvataan?
 - Millaisina hyvät kuvataan?
 - Millaisia ominaisuuksia kumpaankin liittyy?
 - Mihin kummankin voima perustuu?

5. Vertaile kirjan ja näytelmän tai elokuvan ja näytelmän kohtausta

- Valitse näytelmästä kohtausta, jonka muistat hyvin myös kirjasta tai elokuvasta.
- Tarkastele, miten kohtausta on toteutettu näytelmässä ja kirjassa/elokuvassa.
- Vertaile, mitä samaa ja mitä eroa kohtaustuksissa on.

6. Tarkastele tarinan vastakohtia

- Tarkastele vastakohtien ilmenemistä tarinassa.
- Laadi luettelo vastakohtaisuuksista ja anna niistä esimerkkejä.

7. Erittele fantasiamaailman luomisen keinoja

- Analysoi, miten näytelmän fantasiamaailmaa luodaan.
- Huomioi analyysissä esimerkiksi näytelmän hahmot, tapahtumapaikat, kieli ja juoni.

Luovan kirjoittamisen tehtäviä

1. Kirjoita näytelmän henkilölle kirje, jossa neuvot häntä tehtävän suorittamisessa tai jonkin ongelman ratkaisemisessa.
2. Kirjoita kuvaus näytelmään sopivan juhlan miljööstä, ohjelmasta ja tarjoiluista. Valitse, kuka näytelmän henkilö emännöi tai isännöi juhlia.
3. Näytelmän tapahtumat kuljettavat katsojaa eri paikoissa. Kirjoita kuvaus mielestäsi näytelmän kiinnostavimmasta miljööstä.
4. Kirjoita valitsemasi näytelmän henkilön päiväkirjateksti jostakin käännteentekevistä tapahtumasta.
5. Kirjoita uutinen jostakin näytelmän tapahtumasta.
6. Laadi mainos. Mainosta näytelmässä näkemääsi vaatetusta, välineitä tai tapahtumapaikkaa matkailukohteena.
7. Vertaile Tampere-taloa ja Tampereen Teatteria tai jotakin muuta teatteritilaa esityspaikkana.
8. Pohdi musiikin merkitystä näytelmässä.
9. Kirjoita, miten näytelmän visuaalisuus, musiikki ja juoni tai jokin näistä vaikuttivat sinuun.
10. Kirjoita kahden näytelmän henkilön dialogi, jossa he pohtivat kokemaansa seikkailua.
11. Keksi uusi tarinaan sopiva hahmo ja kirjoita kuvaus keksimästäsi uudesta Keski-Maan asukkaasta seuraavien apukysymysten avulla:
 - Minkälaisia ominaisuuksia ja taitoja hahmolla on?
 - Millaisia haasteita hän kohtaa?
 - Mitä tavoitteita hänellä on?
 - Miten hän kehittyy tarinan aikana?
 - Miten hän kytkeytyy näytelmän tapahtumiin?
12. Kirjoita kertomus siitä, mitä näytelmän hahmoille on tapahtunut näytelmässä kuvattujen tapahtumien jälkeen. Voit kirjoittaa Keski-Maan tilanteesta ylipäänsä tai keskittyä esimerkiksi Hobittien Kontuun tai Aragornin aikaan Gondorin kuninkaana.

14. Englanninkielisiä tehtäviä

J.R.R Tolkien and The Lord of the Rings

J.R.R. Tolkien (born January 3, 1892, Bloemfontein, South Africa—died September 2, 1973, Bournemouth, Hampshire, England) was an English writer and scholar who achieved fame with his children's book *The Hobbit* (1937) and his richly inventive epic fantasy *The Lord of the Rings* (1954–55).

At age four Tolkien, with his mother and younger brother, settled near Birmingham, England, after his father, a bank manager, died in South Africa. In 1900 his mother converted to Roman Catholicism, a faith her elder son also practiced devoutly. On her death in 1904, her boys became wards of a Catholic priest. Four years later Tolkien fell in love with another orphan, Edith Bratt, who would inspire his fictional character Lúthien Tinúviel. His guardian, however, disapproved, and not until his 21st birthday could Tolkien ask Edith to marry him. In the meantime, he attended King Edward's School in Birmingham and Exeter College, Oxford (B.A., 1915; M.A., 1919). During World War I he saw action in the Somme. After the Armistice he was briefly on the staff of *The Oxford English Dictionary* (then called *The New English Dictionary*).

For most of his adult life, he taught English language and literature, specializing in Old and Middle English, at the Universities of Leeds (1920–25) and Oxford (1925–59). Often busy with academic duties and also acting as an examiner for other universities, he produced few but influential scholarly publications, notably a standard edition of *Sir Gawain and the Green Knight* (1925; with E.V. Gordon) and a landmark lecture on *Beowulf* (*Beowulf: The Monsters and the Critics*, 1936). Tolkien had completed a translation of *Beowulf* in 1926, and it was posthumously published, along with classroom lectures he had given on the subject, some of his notes, and an original short story inspired by the legend, as *Beowulf: A Translation and Commentary* (2014). He also published an edition of the *Ancrene Wisse* (1962).

In private, Tolkien amused himself by writing an elaborate series of fantasy tales, often dark and sorrowful, set in a world of his own creation. He made this “legendarium,” which eventually became *The Silmarillion*, partly to provide a setting in which “Elvish” languages he had invented could exist. But his tales of Arda and Middle-earth also grew from a desire to tell stories, influenced by a love of myths and legends. To entertain his four children, he devised lighter fare, lively and often humorous. The longest and most important of those stories, begun about 1930, was *The Hobbit*, a coming-of-age fantasy about a comfort-loving “hobbit” (a smaller relative of Man) who joins a quest for a dragon's treasure. In 1937 *The Hobbit* was published, with pictures by the author (an accomplished amateur artist), and was so popular that its publisher asked for a sequel. The result, 17 years later, was Tolkien's masterpiece, *The Lord of the Rings*, a modern version of the heroic epic. A few elements from *The Hobbit* were carried over, in particular a magic ring, now revealed to be the One Ring, which must be destroyed before it can be used by the terrible Dark Lord, Sauron, to rule the world. But *The Lord of the Rings* is also an extension of Tolkien's *Silmarillion* tales, which gave the new book a “history” in which Elves, Dwarves, Orcs, and Men were already established.

Contrary to statements often made by critics, *The Lord of the Rings* was not written specifically for children, nor is it a trilogy, though it is often published in three parts: *The Fellowship of the Ring*, *The Two Towers*, and *The Return of the King*. It was divided originally because of its bulk and to reduce the risk to its publisher should it fail to sell. In fact it proved immensely popular. On its publication in paperback in the United States in 1965, it attained cult status on college campuses. Although some critics disparage it, several polls since 1996 have named *The Lord of the Rings* the best book of the 20th century, and its success made it possible for other authors to thrive by writing fantasy fiction. It had sold more than 50 million copies in some 30 languages by the turn of the 21st century. A film version of *The Lord of the Rings* by New Zealand director Peter Jackson, released in three installments in 2001–03, achieved worldwide critical and financial success. Jackson then adapted *The Hobbit* as a trilogy comprising the films *An Unexpected Journey* (2012), *The Desolation of Smaug* (2013), and *The Battle of the Five Armies* (2014). Tolkien in his old age failed to complete *The Silmar-*

illion, the “prequel” to *The Lord of the Rings*, and left it to his youngest son, Christopher, to edit and publish (1977). Subsequent study of his father’s papers led Christopher to produce *Unfinished Tales of Númenor and Middle-earth* (1980); *The History of Middle-earth*, 12 vol. (1983–96), which traces the writing of the legendarium, including *The Lord of the Rings*, through its various stages; and *The Children of Húrin (Narn I Chin Hurin: The Tale of the Children of Hurin)*, published in 2007, one of the three “Great Tales” of *The Silmarillion* in longer form. Christopher also edited *Beren and Lúthien* (2017), which centres on the romance between a man and an elf and was inspired by Tolkien’s relationship with his wife, and *The Fall of Gondolin* (2018), the third of the “Great Tales,” about an Elvish city resisting the reign of a dark lord; both books contain various retellings of the stories, including the original versions that were written in 1917.

Exercise 1: Questions on the contents

Read the text above (Tolkien’s biography) and answer the questions below.

1. What was Tolkien’s childhood like?
2. What kind of job did he have?
3. Find out background [information about Beowulf](#). Why is it mentioned?
4. How are fantasy stories connected with Tolkien’s private life?
5. What kind of misconceptions have critics had on *The Lord of the Rings*?
6. Why was the book originally divided into three parts?
7. How did the success of this book assist other writers?
8. Why is Peter Jackson mentioned in the article?
9. What did Tolkien’s youngest son do?

Model answers:

1. He was born in South Africa; he became a devout Catholic.
2. He was a university lecturer of English and literature.
3. Tolkien gave lectures on it and he also translated it.
4. He wrote fantasy tales to amuse himself. He also told lighter fantasy stories to his children to amuse them.
5. They thought the book was written for children and that it was meant to be a trilogy.
6. Because the book was so thick; moreover, it was important for the publisher to avoid possible losses if it didn’t become popular.
7. Other fantasy and fiction writers started selling well, too.
8. Jackson directed the film versions of Tolkien’s books.
9. Christopher completed and edited some of the works his father failed to complete in his old age.

Exercise 2: Questions for reflection

The Lord of the Rings is the saga of a group of sometimes reluctant heroes who set forth to save their world from consummate evil. Its many worlds and creatures were drawn from Tolkien's extensive knowledge of philology and folklore.

At 33, the age of adulthood among hobbits, Frodo Baggins receives a magic Ring of Invisibility from his uncle Bilbo. Frodo, a Christlike figure, learns that the ring has the power to control the entire world and, he discovers, to corrupt its owner. A fellowship of hobbits, elves, dwarfs, and men is formed to destroy the ring by casting it into the volcanic fires of the Crack of Doom, where it was forged. They are opposed on their harrowing mission by the evil Sauron and his Black Rider.

Based on your viewing experience and the text above, reflect on the following questions:

1. Terror and evil threaten the inhabitants in the story; why do all the tribes decide to try to encounter and fight it instead of surrendering?
2. What effect does the ring have on Frodo?
3. Gandalf knows that the Hobbits will perish. Why do they still decide to fight against the evil?
4. How can this type of fight be seen in contemporary world? What kind of problems is mankind trying to tackle?
5. How can you/mankind still have and seek hope?
6. What kind of message does the story convey?

Suggested answers:

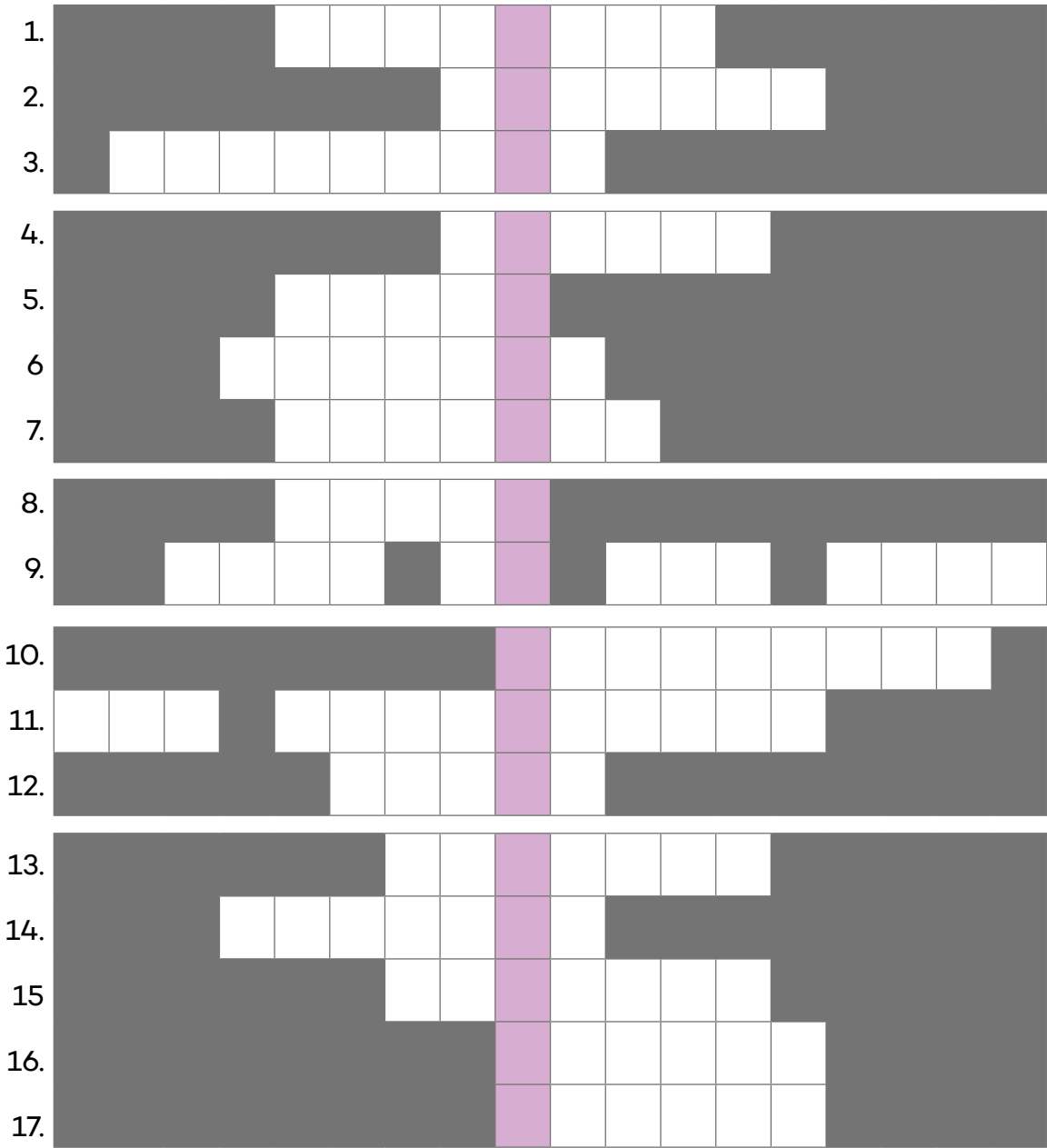
1. The tribes fighting each other realize that they need to unite and fight against the common evil in order not to let the evil win the battle. (Sauron seems to forget this.)
2. Although he is the protagonist of the story, he has no hope, the evil seems to conquer him, too.
3. Because all the good in the world is more important.
4. For instance, the climate change, the rising Neo-Nazism, the political situation and division in several countries
5. There's hope in uniting with each other and finding similarities rather than differences between people and peoples. Everyone is important.
6. It encourages you to encounter fears and foes, to meet with the unknown, to create new friendships.

Exercise 3: Crossword puzzle – Who is who?

How familiar are you with Tolkien's characters? Let's see how many of them you know based on the clues below.

CLUES:

1. The steward of Gondor. The ruler of Gondor in the absence of the proper king
2. The king of Rohan.
3. An elf queen known as the Lady of the Woods, the leader of the Sylvan elves. She offers spiritual aid to Frodo, giving counsel and encouraging him during the dark moments of his quest.
4. Ruler of the Rivendell elves and Arwen's father.
5. Frodo's uncle who gives the ring to him.
6. The heir to the throne of Gondor.
7. The former king of Gondor, who once defeated the forces of Sauron and came to possess the ring of power. He went to Mount Doom to destroy the ring, but at the last moment decided to keep it, a fateful decision that breathed new life into Sauron, allowing him to wage war on Middle-earth a second time.
8. He receives a magic Ring of Invisibility from his uncle The ring-bearer and protagonist of the trilogy. A young hobbit,
9. The ruler of the men of the mountain
10. A friendly Ent who becomes Merry and Pippin's protector. Ents are walking, talking trees who are well intentioned but generally pacifist.
11. One of Sauron's most feared warriors, unable to be killed by men
12. An elf princess and Aragorn's future queen.
13. A wizard, a former friend of Gandalf, who has been tempted by evil and has allied with Sauron
14. The heir to the steward of Gondor. More than any other member of the fellowship of the ring, he is the victim of desire for the ring.
15. A grandfatherly wizard, the first to understand the dangers that the ring poses; exhibits a remarkable wisdom and insight into hobbits and men alike.
16. He is a vaguely reptilian creature who is obsessed with the ring that is the focus of much of the action of the books.
17. The title character and the primary antagonist, rules the land of Mordor and has the ambition of ruling the whole of Middle-earth.

Answers:

1. Denethor
2. Théoden
3. Galadriel
4. Elrond
5. Bilbo
6. Aragorn
7. Isildur
8. Frodo
9. King of the Dead
10. Treebeard
11. The Witch-king
12. Arwen
13. Saruman
14. Boromir
15. Gandalf
16. Gollum
17. Sauron